

SLOVO, KTERÉ MNE ZAUJALO

(Zuzana Jirchářová, Jiří Čunát)

Klip: Kontakt s vnějším světem

Předmět:

- český jazyk
- občanská výchova
- základy společenských věd
- dějepis

Věk:

- žáci ZŠ (6.-9.třída)
- žáci víceletých gymnázií (prima – oktáva)
- žáci čtyřletých gymnázií (1.-4.ročník)

Počet žáků:

- do 30 osob

Časový rozsah:

- 45 minut

Cíle:

- žák se naučí vnímat filmový materiál jako zdroj informací
- žák vylepší vnímání sama sebe - sebereflexe
- žák získá vědomí, že rozhodování a činy lidí nejsou založeny pouze na rozumových důvodech
- žák získá vědomí, že za pojmem holokaust se skrývají tragické osudy konkrétních lidí

Předpokládané hlavní znalosti a dovednosti žáků:

- základní komunikační dovednosti
- základní povědomí o holokaustu (možnost základního seznámení s touto problematikou v předcházející hodině)

Didaktická technika:

- DVD přehrávač nebo PC (případně notebook) s příslušným softwarem
- televizor nebo dataprojektor
- interaktivní tabule nebo obyčejná tabule či flipchart
- počítače s připojením na internet

Vyučovací prostředky:

- významové slovníky
- internet
- okopírovaná zpráva z denního tisku (sportovní reportáž, zpráva o politické události, apod.) v množství podle počtu žáků (1 kopie/žák)

Příprava učitele:

- zhlédnutí klipu „Kontakt s vnějším světem“
- příprava výše uvedené didaktické techniky a vyučovacích prostředků
- osvojení (zopakování si) základních znalostí problematiky holokaustu a terezínského ghetta
- příprava seznamu dnes již nepoužívaných slov dle vlastního výběru, jejichž výklad bude pro žáky problematický (příklad: štoudev, kadlub, mošna, rekvírovat, apod.)

Seznam použitých metod:

- výklad
- řízená diskuze
- multimediální výuka
- samostatná práce
- slovní výstupy

Mezioborové přesahy a vazby:

- český jazyk a literatura: komunikační a slohová výchova, mediální výchova
- občanská výchova, základy společenských věd: rasismus, xenofobie, antisemitismus
- multikulturní výuka: výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech, ideologie
- dějepis: 30.-50.léta 20. století, evropské kořeny
- výtvarná výchova: Evropské kulturní kořeny

Postup práce v hodině:

1/ Zahájení hodiny, formality, téma a cíl hodiny – 2 minuty

- formality, zápis do třídní knihy, apod.
- jednoduché seznámení žáků s tím, jak bude přibližně hodina probíhat

2/ Výklad a diskuze na téma „obměňování slovní zásoby“ – 5 minut

- učitel napíše na tabuli nebo flipchart seznam nepoužívaných slov, který si připravil
- učitel vyzve žáky, aby se ve dvojicích pokusili zamyslet nad významem slov, které napsal na tabuli
- učitel se zeptá žáků, u kterých slov význam znají a u kterých nikoliv
- učitel se zeptá žáků, z jakého důvodu některá slova znají a proč některá neznají
- učitel vysvětlí žákům, co má vliv na vytváření naší slovní zásoby (sledování televize, četba, lidé, se kterými se stýkáme, apod.) a z jakého důvodu se některá slova přestávají používat a naopak vznikají nová (změny v každodenním životě, technický pokrok, obměna technologií, vliv cizích jazyků, apod.)

3 / Zhlédnutí klipu „Kontakty s vnějším světem“ – 22 minut

- učitel vyzve žáky, aby si při sledování klipu zapisovali na papír nebo do sešitu slova, která neznají
- učitel žákům promítne klip „Kontakty s vnějším světem“
- po zhlédnutí klipu učitel vyzve žáky, aby prodiskutovali zapsaná slova ve dvojicích. Z těch slov, která nezná ani jeden z dvojice, vytvoří seznam. Žáci se pak budou snažit nalézt jejich význam buď v připravených významových slovnících, nebo na internetu

4/ Závěrečné shrnutí a zadání domácího úkolu – 16 minut

- učitel vyzve první dvojici žáků, aby sdělila ostatním, která slova vyhledávala a napsala je na tabuli, nebo flipchart. Poté, co seznam napíše, slova vysvětlí.
- učitel postupně vyzývá další dvojice. Ty ovšem zapisují již pouze ta slova, která se na tabuli nevyskytují.
- učitel vysvětlí žákům, že nezáleží pouze na významu slov, ale také na intonaci či přízvuku, kterými jsou proneseny. Jedno slovo tak může dostat další rozměr a může se stát prostředníkem dalšího sdělení
- zadání domácího úkolu: učitel rozdává žákům nakopírovaný text z denního tisku a rozdělí žáky na 3 skupiny. Žáci zařazení do první skupiny si za domácí úkol samostatně připraví přečtení textu s pozitivním nádechem, žáci v druhé skupině neutrálním způsobem a žáci v třetí skupině s negativním nádechem

Pozn.: Další vyučovací hodinu vybere učitel zástupce z každé skupiny (případně dobrovolníka), aby nahlas přečetl text podle zadání, které dostala jeho skupina)